

Téměř dvě třetiny firem trvale nezveřejňují své účetní závěrky, jejich disciplína se navíc zhoršuje

Praha, 18. června 2012 – Z nového průzkumu Komory certifikovaných účetních vyplývá, že nejhůře jsou na tom ve zveřejňování účetních závěrek firmy z Prahy, kde nedodržuje zákon o účetnictví až 70 % subjektů. Firmy v Brně jsou na tom o něco lépe – své účetní povinnosti neplní téměř 64 %. Jako nejvzornější ze zkoumaných regionů se ukázaly firmy se sídlem v Ostravě, které dosáhly na necelých 54 %.

Až 63 % firem a subjektů ve zkoumaných regionech nezveřejnilo od roku 2006 svou účetní závěrku. Zveřejnit ji, jim přitom nařizuje zákon o účetnictví. Nejhůř se zveřejňováním jsou na tom malé firmy, především společnosti s ručením omezeným.

Současný trend je takový, že rok od roku se disciplína firem a subjektů zhoršuje. To platí pro společnosti s ručením omezeným, ale výjimkou nejsou ani akciové společnosti. Tento jev se vyskytuje ve všech zkoumaných regionech.

„V první řadě dochází k porušení zákona. Na jedné straně slyšíme obavy podnikatelů z reakcí konkurence na zveřejněné účetní závěrky, na druhé straně bychom měli chránit i odběratele, pro které jsou často zveřejněné účetní závěrky jediným zdrojem informací o společnosti. Řešení nabízí novelizovaná čtvrtá direktiva EU, která výrazně redukuje obsah informací obsažených v účetních závěrkách mikropodniků, tj. podniků, které splňují alespoň dvě ze tří kritérií: obrat je nižší než 700 000 EUR, bilanční suma nepřesahuje 350 000 EUR a zaměstnávají méně než 10 zaměstnanců. Pro tyto podniky až na několik výjimek v podstatě mizí povinnost sestavovat přílohu k účetní závěrce, rozvaha a výkaz zisku a ztráty byly výrazně zkráceny. Rozvaha by měla obsahovat pouze následující informace: zřizovací výdaje, dlouhodobá aktiva, krátkodobá aktiva, na straně pasiv potom pouze vlastní kapitál, rezervy a závazky. Nicméně povinnost zveřejňovat tuto zkrácenou účetní závěrku zůstává zachována. Pravdou ale také je, že účetní závěrka je přílohou k daňovému přiznání, proč ji tedy rejstříkovému soudu nepředá příslušný finanční úřad, abychom odbourali další administrativní zátěž pro podnikatele? Například veřejně obchodované společnosti předávají svou účetní závěrku České národní bance, která ji následně předá rejstříkovému soudu,“ komentovala Alice Šrámková, předsedkyně Komory certifikovaných účetních.

Uvedené informace potvrzuje i společnost CCB – Czech Credit Bureau, která na základě své analýzy dokládá, že nejrozšířenější právní forma obchodních společností – společnost s ručením omezeným – povinnost zveřejňovat účetní závěrky podceňuje. Analytička společnosti, Věra Kameníčková, k tomu dodává: „Za rok 2008 zveřejnilo účetní závěrku 44 procent z celkového počtu aktivních společností, který čerpáme ze Statistické ročenky. Za rok 2009 to bylo 47 procent a za rok 2010 jen 33 procent. Avšak nejhorší situace je kupodivu v případě státních podniků. Nejlépe se s povinností zveřejňovat účetní závěrky vyrovnávají akciové společnosti. Za rok 2008 jich účetní závěrku uveřejnilo 69 procent, za rok 2009 zveřejnilo závěrku 68 procent a za rok 2010 zatím 48 procent. Podobně plní svou povinnost i družstva.“

Podle zákona o účetnictví přitom firmám a subjektům, které ji do 30 dnů od schválení nezveřejní, hrozí pokuta. Nejpozdější datum dodat účetní závěrku a tedy ji i oficiálně zveřejnit je konec bezprostředně následujícího účetního období.

Tuto sankci ukládá rejstříkový soud a to za nesplnění výzvy dodat účetní závěrku včas nebo i zpětně. Takto může být firma pokutována i opakovaně. Pokuta ve výši až 3 % z aktiv společnosti je další sankce, se kterou se „provinilec“ může potkat. Jiným ze zákonů, který postihuje nedodržení zákonných povinností je zákon o přestupcích. Zde se pokuty pohybují v rádech desetitisíců.

Účetní závěrka musí vždy obsahovat tzv. bilanci neboli rozvahu, účet zisků a ztrát nazývanou taky výsledovka a neméně důležitou přílohu k účetní závěrce, která analyzuje hodnoty uvedené v již zmíněných výkazech a popisuje účetní pravidla použitá při zpracování účetní závěrky, a která jsou nezbytná pro správné pochopení finanční situace a výkonnosti účetní jednotky. „Řada účetních jednotek podceňuje význam informací, které by měly být uvedeny v příloze k účetní závěrce a jejich vypovídací schopnost je často žalostná,“ dodala Alice Šrámková.

Zákon o účetnictví stanovuje jasně: „Účetní jednotky uvedené v § 20 zveřejňují účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů,¹⁹⁾ a to ve lhůtě do 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví lhůtu jinou, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období bez ohledu na to, zda byly tyto účetní záznamy uvedeným způsobem schváleny“.

Podle paragrafu 21a zákona o účetnictví musí všechny subjekty zapsané v OŘ (ty které jsou ze zákona účetní jednotkou) zveřejnit svou účetní závěrku ve sbírce listin OŘ a to do 30 dnů od jejího schválení a ověření auditorem, nejpozději však v poslední den následujícího účetního období. Obchodní zákoník vymezuje lhůtu pro zveřejnění účetní závěrky jako lhůtu „bez zbytečného odkladu“.

O Komore certifikovaných účetních

Komora certifikovaných účetních je již od roku 1999 nedílnou součástí systému certifikace účetních v ČR. Komora funguje jako samostatná organizační složka pod Svazem účetních, který je vlastníkem tohoto systému certifikace a vedle Institutu certifikace účetních, který celý systém zabezpečuje organizačně jako servisní společnost. Komora je platformou pro certifikované účetní, kteří se v ní po absolvování systému certifikace popř. získání obdobné kvalifikace z jedné z členských organizací International Federation of Accountants (IFAC) sdružují.

O CCB – Czech Credit Bureau, a. s.

CCB – Czech Credit Bureau, a. s., byla založena v roce 2000. Od roku 2005 je jejím jediným akcionářem mezinárodní skupina CRIF. Společnost CCB – Czech Credit Bureau je organizátorem největších českých úvěrových registrů, Bankovního a Nebankovního. Oběma registrům CCB zajišťuje i technický servis. Vedle toho poskytuje CCB i řadu dalších služeb, a to jak finančnímu sektoru, tak i například podnikatelům nebo veřejné správě. Jde o nástroje pro řízení úvěrových rizik, řešení proti podvodům, nástroje pro hodnocení ekonomické situace společností, podnikatelů, municipalit či bytových družstev nebo poskytování ekonomických a personálních informací o firmách prostřednictvím portálu Cribis.

Více informací Vám poskytne:

Vítězslav Horák

Weber Shandwick, Account Director

T: +420 222 009 222

E-mail: vhorak@webershandwick.cz